

Trans-Danmarks ønsker om fremtidige forhold for transpersoner

Et moderne samfund, der har et stort ønske om mindretalsbeskyttelse og at forhindre diskrimination både i ind- og udland, bør også udvise forståelse, tolerance og velvillighed over for transpersonernes særlige problemer.

I adskillige love anvendes betegnelsen ”kønsdrift” og ”seksuel orientering” Det er diskriminerende over for transpersoner. Transpersoner har en kønsidentitetsforstyrrelse. Det har ikke noget med kønsdrift eller seksuel orientering at gøre.

At transpersoner har en kønsdrift og en seksuel orientering, er noget andet og egentlig ganske naturligt. Men som sagt, så har det ikke noget med deres kønsidentitetsforstyrrelse at gøre.

Trans-Danmark har en række ønsker omkring forbedringer for transpersoners forhold indenfor tre hovedområder – nemlig indenfor det juridiske område, indenfor det behandlingsmæssige område samt indenfor det sociale område.

I det efterfølgende vil de enkelte ønsker blive gennemgået:

Ny lov om særlige forhold for personer med kønsidentitetsforstyrrelse

Der bør udformes en ny lov, der fastsætter de nærmere vilkår transpersoners særlige forhold. En sådan lov bør kun indeholde de overordnede forhold og med bemyndigelse til, at ministeren kan fastsætte nærmere vilkår. Da den videnskabelige indsigt i kønsidentitet konstant udvikles og de samfundsmæssige forhold også ændrer sig, vil en sådan bemyndigelse gøre det lettere at justere vilkårene i en bekendtgørelse, end hvis det kræver en lovændring.

Sexologisk Klinik skal fratages behandlingen af transseksuelle, der ønsker kønsskifte. Rundt om i landet findes der adskillige læger med relevant uddannelse, hvoraf ganske mange har været på Sexologisk Klinik tidligere i deres karriereforsløb. Disse er fuldt ud kvalificeret til at tage transseksuelle i behandling og vurdere, om de bør indstilles til en kønsskifteoperation. De bør derfor gives kompetence til at behandle transseksuelle med henblik på kønsskifteoperation.

En yderligere begrundelse for at fratage Sexologisk Klinik behandling af transseksuelle kan findes i at klinikken ingen forskning har foretaget.

Dette fremgår af den nedennævnte ministerforespørgsel.

Sundheds- og Forebyggelsesminister Jakob Axel Nielsen fik den 14. februar 2008 af Folketingets Sundhedsudvalg stillet spørgsmål nr. 223:

"Ministeren bedes fremlægge en samlet oversigt over den publicerede videnskabelige produktion om transseksualisme udarbejdet af psykologer eller læger tilknyttet sexologisk Klinik siden denne blev oprettet i 1986?"

Formand for trans-danmark.dk og returadresse, hvis andet ikke er anført:

Karin Astrup, Karupvej 81, 7470 Karup formand@trans-danmark.dk

Bankforbindelse: Amagerbanken, Hvidovre afdeling. Reg.nr.: 5230 konto nr.: 1513658

Ministeren svarede den 2. april 2008:

”Jeg har anmodet Region Hovedstaden om et bidrag til brug for besvarelsen. Regionen oplyser følgende:

Rigshospitalets Sexologiske Klinik har ingen publikationer vedrørende transseksualitet i perioden. Man har længe været opmærksom på problemet med den manglende opfølgning, som bl.a. skyldes manglende bevillinger til sexologisk forskning, herunder forskning i transseksualitet.

Sexologisk Klinik har dog en igangværende dataindsamling, der muliggør detaljeret opfølgning på patienter behandlet efter 2002. Derudover er der planlagt et ph.d. projekt, der er en opfølgning på transseksuelle behandlet i klinikken i perioden 1994 – 2002. Projektet er godkendt af Københavns Universitet, men på trods af talrige fondsansøgninger er det ikke lykkedes at få økonomisk støtte til projektet.

Jeg kan henholde mig til Region Hovedstadens oplysninger.”

Afgørelsen om tilladelse eller afslag på en kønsskifteoperation bør flyttes fra Sundhedsstyrelsen til statsforvaltningerne. Da det primært er en kontrol af, at de faktuelle forhold er i orden, kan der ikke være nogen betænkelighed ved dette.

Der findes ikke noget behov for, at Retslægerådet skal forelægges sager fra Sundhedsstyrelsen. Baggrunden for dette er, at de godkendte behandlere med Sexologisk Klinik som ankeinstans har de fornødne kvalifikationer til at afgøre, om der skal anbefales en kønsskifteoperation eller ej.

Denne nye lov skal selvfølgelig ikke indeholde forhold, der naturligt er reguleret i anden lovgivning som f.eks. navneloven.

Forslag til den nye lovs indhold:

1. Kriterier for, at der er tale om en kønsskifteoperation.

Ministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om hvor en kønsskifteoperation skal foregå, og hvad der skal til før, der er tale om en kønsskifteoperation, der kan medføre efterfølgende godkendelse af det nye køn.

2. Hvem kan få tilladelse til et kønsskifte

2.1. En person har et retskrav på at få et kønsskifte enten bestående af en kønsskifteoperation og den efterfølgende juridiske ændring af fornavn, personnummer og kønsbetegnelse eller alene den juridiske ændring af fornavn, personnummer og kønsbetegnelse (juridisk kønsskifte) hvis:

2.1.1. personen er myndig,

2.1.2. har levet fuldtids som det ønskede køn i to år eller mere,

2.1.3. har været i en kontrolleret behandling med det modsatte køns kønshormoner i mindst et år og

2.1.4. at personen kan fremvise en lægeerklæring om, at pågældende skønnes at kunne tåle en kønsskifteoperation.

2.2. Personer, der indstilles af en godkendt behandler.

2.3. Unge under myndighedsalderen og umyndiggjorte kan få tilladelse til en kønsskifteoperation, hvis særlige omstændigheder taler for det, og der foreligger samtykke fra forældremyndighedsindehaveren/værgen.

Formand for trans-danmark.dk og returadresse, hvis andet ikke er anført:

Karin Astrup, Karupvej 81, 7470 Karup k_astrup@yahoo.com

Bankforbindelse: Amagerbanken, Hvidovre afdeling. Reg.nr.: 5230 konto nr.: 151365-8

3. **Hvem kan indstille til kønsskifte**

Ministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der stilles for at blive godkendt som behandler af transseksuelle med kompetence til at indstille til kønsskifteoperation.

4. **Hvem kan give tilladelse til et kønsskifte**

Tilladelse til et kønsskifte med eller uden kønsskifteoperation gives af statsforvaltningen. Statsforvaltningen kan nægte at give tilladelse til en kønsskifteoperation, hvis personen af helbredsmæssige grunde skønnes ikke at kunne tåle en sådan operation.

I tilfælde af afslag skal afslaget nøje begrundes.

Statsforvaltningen bemyndiges til at give tilladelse til ændring af fornavn og personnummer, når der foreligger en indstilling fra en godkendt behandler.

5. **Anke/klagemulighed**

I de tilfælde, hvor den godkendte behandler ikke vil støtte den transseksuelles ønske om et kønsskifte, kan klagen forelægges Sexologisk Klinik.

Hvis der gives afslag på operationen af helbredsmæssige årsager, kan sagen forelægges for Sundhedsstyrelsen til endelig afgørelse.

6. **Sexologisk Klinik**

Sexologisk Klinik skal samle og foretage forskning indenfor transområdet, de skal tillægges en rådgivningsfunktion for de godkendte behandlere, skal stå for afholdelse af seminarer, kurser og lignende for såvel godkendte behandlere, øvrigt sundhedspersonale samt andre relevante personer.

Desuden skal de være ankeinstans i tilfælde af, at den godkendte behandler ikke støtter den transseksuelles ønske om kønsskifte.

7. **Henvisning til behandling**

Personer, der ønsker et kønsskifte, men ikke har et retskrav derpå, kan henvises af egen læge til en godkendt behandler.

8. **Behandlings- og tidsplan**

Den godkendte behandler skal danne sig et overblik over den persons forhold, der ønsker et kønsskifte, og derefter i samarbejde med denne udfærdige en behandlings- og tidsplan.

Behandlings- og tidsplanen skal indeholde oplysninger om, hvad der skal fremskaffes af relevant dokumentation til belysning af personens kønsidentitet, hvilke behandlinger og undersøgelser den pågældende skal igennem samt den tidsmæssige horisont for gennemførelse af behandlingen.

Behandleren skal sikre, at pågældende inden behandlingsforløbet afslutning har været i kønshormonbehandling og har levet som det ønskede køn i en sammenhængende periode af ikke under et års varighed.

Diagnosen om, hvorvidt personen er transseksuel eller ikke transseksuel skal afgives senest indenfor et år efter behandlingens påbegyndelse.

Behandlingsperioden må som udgangspunkt ikke vare mere end to år.

Hvis behandlings- og tidsplanen ikke kan overholdes, skal dette begrundes af behandleren, og en revideret plan udarbejdes.

Formand for trans-danmark.dk og returadresse, hvis andet ikke er anført:

Karin Astrup, Karupvej 81, 7470 Karup k_astrup@yahoo.com

Bankforbindelse: Amagerbanken, Hvidovre afdeling. Reg.nr.: 5230 konto nr.: 151365-8

9. Ændring af fornavn og personnummer

Primært ønskes en ændring af Navneloven og bekendtgørelsen om personnumre vedrørende det kønsbestemte fornavn og det kønsbestemte endetal i personnummeret, som anført senere i dette afsnit.

Gennemføres disse ændringer ikke, ønsker foreningen, at den godkendte behandler bliver tillagt kompetence til at indstille til statsforvaltningen, at personen, når denne er diagnosticeret som transseksuel, skal have tilladelse til at ændre fornavn, således at det svarer til det ønskede køn, og få et nyt personnummer med et endetal svarende til det nye køn.

10. Registrering af ny kønsidentitet

Registreringen af den nye kønsidentitet og udstedelse af nyt sygesikringsbevis skal ske uopholdeligt efter, at kønsskifteoperationen er gennemført eller tilladelsen til juridisk kønsskifte uden forudgående kønsskifteoperation er givet.

11. Hvor skal kønsskifteoperationerne foregå?

Kønsskifteoperationerne bør kun, hvis den skal foregå i Danmark foregå på Rigshospitalet. Der skal dog være fri adgang til operation i udlandet. Det gælder både indenfor og udenfor EU.

12. Bestemmelse om yderligere behandlinger såsom epilering og feminiseringsoperationer

Mange transseksuelle, der er i et behandlingsforløb med henblik på en kønsskifteoperation har et stort behov for epilering for fjernelse af uønsket skæg- og hårvækst og ofte enkelte operationer som fjernelse af adamsæblet. Sådanne behandlinger vil ofte være en afgørende betingelse for, at disse personer får et meningsfuldt liv. Der bør derfor fortsat være mulighed for at tilbyde disse behandlinger. Feminiseringsoperationer kan foregå flere steder i Danmark samt i udlandet både indenfor og udenfor EU.

13. Ændring af dokumenter m.v.

Af hensyn til beskæftigelsesmulighederne er det vigtigt, at personer, der har fået foretaget en kønsskifteoperation får et retskrav på at få ændret eksamensbeviser, kursusbeviser, anbefalinger og andre relevante dokumenter, uanset om de er udstedt af en offentlig myndighed/institution eller et privat firma. Det tillades at opkræve et gebyr for dette.

14. Bekendtgørelse udstedt i medfør af den nye lov

Som tidligere nævnt i afsnittet, så bør ministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler, som f.eks. vilkårene for at være godkendt behandler af transseksuelle.

Juridisk kønsskifte

Juridisk kønsskifte er som tidligere beskrevet betegnelsen for den ændring af fornavn, personnummer og kønsbetegnelse som finder sted efter en kønsskifteoperation, eller når en person har fået tilladelse dertil uden kønsskifteoperation.

Navneskift

Navneloven¹⁾, Navnebekendtgørelsen²⁾ og Vejledningen om navnesagers behandling³⁾

Foreningens primære ønske er, at loven ændres således, at myndige personer frit kan vælge fornavn uanset hvilket køn fornavnet betegner.

Det er rimeligt, at børn ved dåb/navngivning ikke kan gives et fornavn, der betegner det modsatte køn, og en sådan beskyttelse er der i den nuværende navnelov.

Derimod skal myndige transpersoner frit kunne vælge fornavn uanset hvilket køn det betegner.

Formand for trans-danmark.dk og returadresse, hvis andet ikke er anført:

Karin Astrup, Karupvej 81, 7470 Karup k_astrup@yahoo.com

Bankforbindelse: Amagerbanken, Hvidovre afdeling. Reg.nr.: 5230 konto nr.: 151365-8

Baggrunden er at give den enkelte transperson frihed til selv at vælge et fornavn, der svarer til vedkommendes egenopfattelse af sit køn eller det køn, som pågældende fremtræder som.

Tilsvarende ønskes, at myndige transpersoner frit skal kunne vælge patronymnavne⁴⁾ og efternavne, der har en kønsbestemt endelse.

Dog skal der indføres en bestemmelse om, at fornavn, patronymnavn og efternavn skal angive samme køn.

Foreningens sekundære ønske er, at den generelle anvendelse af ordet ”transseksuel” ændres til ”personer, der lever som det modsatte køn”. Baggrunden for dette er, at der herved åbnes mulighed for et navneskifte tidligere i transpersonens liv.

Deraf følger også, at Navnebekendtgørelsens afsnit om transseksuelle skal ændres, således at titlen ændres til ”Personer, der lever som det modsatte køn” ligesom bestemmelsen om, at Sexologisk Klinik vurdering af den transseksuelle skal udgå.

Vedrørende navneskift har foreningen endvidere det ønske, at den godkendte behandler bliver tillagt kompetence til at indstille til statsforvaltningen, at personen, når denne er diagnosticeret som transseksuel, skal have tilladelse til at ændre fornavn/patronymnavn/efternavn, således at det svarer til det ønskede køn.

I et senere afsnit anbefales det, at Sexologisk Klinik fratages behandlingen af transseksuelle, hvilket så i stedet overdrages til autoriserede speciallæger spredt rundt omkring i landet.

Skift af CPR nummer

Lov om Det Centrale Personregister⁵⁾, bekendtgørelse om folkeregistrering m.v.⁶⁾

Personnummerets opbygning med et kønsbestemt endetal er ikke lovbestemt, men alene administrativt fastsat i bekendtgørelsen om folkeregistrering. Derfor kan en ændring af personnummerets opbygning ske administrativt af Velfærdsministeren.

Foreningen ønsker primært, at personnummeret ikke skal have et kønsbestemt endetal. Der er ingen reelle grunde til, at et personnummer skal være kønsbestemt, idet alle med et legitimt behov også har en let adgang til ved opslag i CPR at konstatere en persons køn. Det er en overlevering fra registrets oprettelse, at personnummeret skulle være informationsbærende, hvilket den moderne teknologi totalt har overflødiggjort.

Ved at fjerne det kønsbestemte endetal vil et af de store legitimationsproblemer for transkønnede være løst, da der ikke vil være nogen synlig uoverensstemmelse mellem deres udseende og personnummeret.

En sådan ændring af personnummeret vil ikke medføre nogen ulempe for den øvrige befolkning.

Foreningen ønsker sekundært, at følgende ændringer indføres:

Personer med et retskrav på et kønsskifte som tidligere anført under pkt. 2.1 skal naturligvis have ret til ændring af deres personnummer således at endetallet svarer til det køn, de lever som.

Endvidere skal den autoriserede speciallæge tillægges kompetence til at indstille til statsforvaltningen, at personen, når denne er diagnosticeret som transseksuel får tildelt ret nyt personnummer med et endetal svarende til det nye køn.

Formand for trans-danmark.dk og returadresse, hvis andet ikke er anført:

Karin Astrup, Karupvej 81, 7470 Karup k_astrup@yahoo.com

Bankforbindelse: Amagerbanken, Hvidovre afdeling. Reg.nr.: 5230 konto nr.: 151365-8

Ændring af kønsbetegnelse

Kønsbetegnelsen M eller F anvendes næsten udelukkende i pas. Danmark har på linje med næsten alle nationer i verden tiltrådt den internationale paskonvention fastsat af International Civil Aviation Organization (ICAO). Denne konvention kræver blandt andet en angivelse af personens biologiske køn med et M for male – hankøn – F for female – hunkøn eller X for ikke oplyst. Det betyder, at det ikke er muligt for en ikke opereret transseksuel person, at få anført en kønsbetegnelse, der er modsat det biologiske køn.

Foreningens primære ønske er, at den transseksuelle skal kunne få ændret kønsbetegnelsen i sit pas samtidig med og på samme grundlag som ændringen af sit personnummer.

Alternativt ønsker foreningen, at den transseksuelle efter anmodning kan få ændret sin kønsbetegnelse til et X.

Øvrige ændringer i eksisterende lovgivning

Ud over de tre områder, der hører under det juridiske kønsskifte har foreningen en række ønsker til ændringer i lovgivningen. De vil her blive gennemgået.

Ægteskabsloven⁷⁾, Lov om registreret partnerskab⁸⁾ og Vejledning om vielse⁹⁾

I den nugældende ægteskabslov er den juridiske definition af et ægteskab ikke beskrevet.

Juridisk set kan der kun indgås ægteskab mellem en mand og en kvinde – altså mellem to personer af forskelligt køn¹⁰⁾.

Derimod er det muligt for to personer af samme køn at indgå et registreret partnerskab.

Hvis en transseksuel er gift og ønsker en kønsskifteoperation med efterfølgende offentlig anerkendelse af det nye køn, skal pågældende først skilles.

Efter kønsskiftet kan parret, hvis de ønsker at fortsætte samlivet, indgå i et registreret partnerskab, idet de nu officielt er af samme køn.

Den 5. februar 2008 blev der fremsat lovforslag (L 67) om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love samt ophævelse af lov om registreret partnerskab, således at to personer af samme køn ligestilles med to personer af forskelligt køn hvad angår ægteskab.

Foreningen tilslutter sig lovforslaget, idet det giver mulighed for, at en transseksuel og dennes ægtefælle efter den transseksuelles kønsskifte, kan forblive i ægteskabet.

Bliver lovforslaget ikke vedtaget, ønsker foreningen en ændring af ægteskabsloven, således at et sådant ægteskab automatisk konverteres til et registreret partnerskab, såfremt begge parter ønsker det. Derved undgås de både besværlige og ydmygende processer med en skilsmisse.

Adoptionsloven¹¹⁾

Adoption, forældreret og samkvem. Der er desværre mange tilfælde af, at det, at den ene forældre er transperson, anvendes af den anden forælder til at påvirke afgørelser om forældreret, bopæl for børn og samkvemsomfanget. Det er uanstændigt og bør på ingen måde kunne bringes på tale i sådanne sager. Det bør derfor præciseres i form af en bekendtgørelse, cirkulære eller lignende, at det, at en person har en kønsidentitetsforstyrrelse ikke i sig selv må bringes ind i sager om adoption, forældreret eller samkvemsafgørelser.

Formand for trans-danmark.dk og returadresse, hvis andet ikke er anført:

Karin Astrup, Karupvej 81, 7470 Karup k_astrup@yahoo.com

Bankforbindelse: Amagerbanken, Hvidovre afdeling. Reg.nr.: 5230 konto nr.: 151365-8

Sundhedsloven¹²⁾

I sundhedsloven § 115 er det bestemt, at en person kan få tilladelse til kastration, herunder med henblik på kønsskifte, hvis **ansøgerens kønsdrift** medfører betydelige sjælelige lidelser eller social forringelse.

Denne paragraf bør opdeles i to:

- 1) En person kan få tilladelse til kastration, hvis ansøgerens **kønsdrift** medfører betydelige sjælelige lidelser eller social forringelse.
Her er ”med henblik på kønsskifte” fjernet.
- 2) En person kan få tilladelse til kastration med henblik på kønsskifte, hvis ansøgerens **kønsidentitetsforstyrrelse** medfører betydelige sjælelige lidelser eller social forringelse.
Her er ordet ”kønsdrift” ændret til ”kønsidentitetsforstyrrelse”.

Ved en sådan opdeling bibeholdes muligheden for at få tilladelse til kastration pga. kønsdriften, samtidig med, at personer med kønsidentitetsforstyrrelse kan få tilladelsen på grund af deres kønsidentitetsforstyrrelse, hvilket må være det korrekte.

Straffeloven¹³⁾

I §§ 81, stk. 1, pkt. 6 og 266 b anvendes ordene ”seksuelle orientering”. Der bør tilføjes ordet ”kønsidentitet”.

Af § 81 fremgår det, at det ved en straffastsættelse i almindelighed skal indgå som skærpende omstændighed, at gerningen har baggrund i andres etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering eller lignende, eller at gerningen har baggrund i den forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat.

Af § 266 b fremgår det, at den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Baggrunden for ønsket om ændringerne er, at det må anses for at være diskriminerende overfor transpersoner, at begrebet kønsidentitet i dag er inkluderet i ”seksuel orientering”.

Lov om forskelsbehandling på arbejdsmarkedet¹⁴⁾

I § 1 anvendes ordene seksuel orientering ligeledes. Her bør ordet kønsidentitet også tilføjes.

Af § 1 fremgår det, at definitionen på ordet forskelsbehandling er enhver direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, **seksuel orientering**, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse.

Baggrunden er også her det diskriminerende element.

Bekendtgørelse af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v.¹⁵⁾

I § 1 er det nævnt, at der ved ligebehandling af mænd og kvinder forstås, at der ikke må finde forskelsbehandling sted på grund af køn. Det gælder både direkte forskelsbehandling og indirekte forskelsbehandling, navnlig under henvisning til graviditet eller til ægteskabelig eller familiemæssig stilling.

Loven sikrer derved ligestilling mellem mænd og kvinder omkring arbejdsretlige forhold, ligesom den indeholder bestemmelser om, at der ikke må forskelsbehandles på grund køn eller udøves chikane – sexchikane.

I § 1 bør den første del ændres til:

Ved ligebehandling forstås i denne lov, at der ikke må finde forskelsbehandling sted på grund af en persons køn, dennes egenopfattelse af sit køn eller det køn, som pågældende fremtræder som.

Det er ordet ”køn” som ønskes udvidet til den ovenfor nævnte beskrivelse, idet egenopfattelsen er central. Ligeberettigelsen i loven kommer derved også til at sikre, at den gælder for personer, der lever som det modsatte køn.

Forskelsbehandling på grund af race, køn, seksuelle orientering m.v.¹⁶⁾

I medfør af § 1 må en erhvervsmæssig eller almennyttig virksomhed ikke nægte at betjene en person på baggrund af personens race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller **seksuelle orientering** på samme vilkår som andre.

Der bør tilføjes ordet ”kønsidentitet”. Baggrunden herfor er, at det må anses for at være diskriminerende overfor transpersoner, at begrebet kønsidentitet i dag er inkluderet i ”seksuel orientering”.

Øvrige ønsker

Arbejdsmarkedsforhold

Situationen på arbejdsmarkedet er vanskelig for mange transpersoner. Der eksisterer ikke en officiel statistik, som viser arbejdsløshedsprocentens størrelse for personer, der ønsker at arbejde som det modsatte køn. Arbejdsløshedsprocenten er dog meget stor. Det er Trans-Danmarks opfattelse, at størrelsesordenen 80 % ikke er markant forkert.

Det at have et arbejde er naturligvis særdeles vigtigt for alles selvopfattelse, ligesom det naturligvis også har en afgørende økonomisk betydning.

Dermed er det et væsentligt ønske, at arbejdsløshedsprocenten for transpersoner kommer ned på samme niveau som for befolkningen i øvrigt.

Bestemmelser om transpersoners adgang til de bade- og toiletfaciliteter – offentlige såvel som på arbejdspladser, skoler, uddannelsesinstitutioner og i foreninger, idrætshaller, svømmehaller, sportsklubber m.v.

Anvendelse af toiletter og badefaciliteter giver erfaringsmæssigt ofte problemer for personer, der lever som det modsatte køn.

Det er den enkelte persons egenopfattelse af sit køn og aktuelle kønslige fremtoning, som er afgørende for, hvorvidt pågældende skal anvende herre- eller dame bade- og toiletfaciliteter.

Formand for trans-danmark.dk og returadresse, hvis andet ikke er anført:

Karin Astrup, Karupvej 81, 7470 Karup k_astrup@yahoo.com

Bankforbindelse: Amagerbanken, Hvidovre afdeling. Reg.nr.: 5230 konto nr.: 151365-8

Det er klart, at der også fra transpersoner skal udvises både forståelse og fleksibilitet. Men det bør være naturligt, at en person helt legalt kan anvende de faciliteter, som svarer til personens kønsidentitet og som pågældende fremtræder som.

Der høres ofte indvendinger som risiko for blufærdighedskrænkelser. Men det er ikke nogen gyldig undskyldning.

Der er ikke noget blufærdighedskrænkende ved, at f.eks. en mandlig person med en kvindelig kønsidentitet, der i sit udseende er kvindelig anvender et kvindeligt toilet. Toiletbesøget foregår jo bag en lukket dør. Efterfølgende håndvask og et kig i spejlet med evt. opfriskning af læbestift og børstning af håret, indebærer heller intet blufærdighedskrænkende. Tilsvarende med en kvindelig person med mandlig kønsidentitet. Da pågældende jo endnu ikke har fået gennemført kønsskifteoperation, vil toiletbesøg nødvendigvis også foregå bag en lukket dør. Og selv efter operation vil det for de fleste være tilfældet, da de lægelige muligheder for tildannelse af en penis endnu ikke er så gode.

Imidlertid kan der være noget blufærdighedskrænkende ved transpersoners anvendelse af bade faciliteter i idrætshaller, svømmehaller og lignende steder.

Dette problem må løses ved fleksibilitet fra såvel den transkønnede som fra idrætsanlæggendes side, hvilket f.eks. kan ske ved at den transkønnede får stillet separat bade facilitet til rådighed. Sådanne separate bade faciliteter findes de fleste steder til personale, trænere, dommere m.fl. Da badning og omklædning er kortvarig bør det ikke være det store problem at tillade dette.

Der er allerede indført vejledninger med et sådant indhold mange steder rundt om i verden.

Unge transseksuelle

Unge med en kønsidentitetsforstyrrelse er noget helt særligt og er i dag meget overset. Det kræves i dag, at en person er fyldt 21 år, før der kan gives tilladelse til en kønsskifteoperation. Derimod er der ikke noget lovgivningsmæssigt imod, at der indledes kønshormonbehandling forinden. Overalt i verden er der megen usikkerhed om, hvordan unge med kønsidentitetsforstyrrelser skal behandles. I mange lande påbegyndes behandlingen væsentligt tidligere end i Danmark.

Der er dog en tendens til, at hormonbehandling starter på et væsentligt tidligere tidspunkt i dag end tidligere. Indledningsvis typisk ved, at der gives en pubertetsforsinkende hormonbehandling, hvilket giver yderlig et par år til at observere den unge, og den unge et par år mere til eventuelt at fortryde. Fordelen ved en sådan behandling er, at de kønsspecifikke karaktertræk, så som at stemmen går i overgang, skæg- og kropsbehåring, ikke starter hos drenge og for piger, at brystudviklingen ikke påbegyndes.

Stopper behandlingen, starter puberteten som sædvanlig blot i en lidt senere alder. Fordelen ved en sådan behandling er, at viser det sig, at ønsket om at skifte køn er stabilt og vedvarende hos den unge, vil det med yderlig behandling med kønshormoner være muligt at give den unge en kropslig udvikling meget lig det køn, som pågældende identificerer sig om og ønsker at leve som. Det vil resten af livet gøre det væsentligt lettere for personen at falde i et med omgivelserne, da der næppe vil være nogen, der vil opdage, at pågældende er født som det modsatte køn.

Foreningen ønsker derfor, at der åbnes op for behandling af unge transseksuelle fra før pubertetens indtræden.

Formand for trans-danmark.dk og returadresse, hvis andet ikke er anført:

Karin Astrup, Karupvej 81, 7470 Karup k_astrup@yahoo.com

Bankforbindelse: Amagerbanken, Hvidovre afdeling. Reg.nr.: 5230 konto nr.: 151365-8

Forskning

Den konkrete viden om transpersoners forhold er meget begrænset. Det gælder både indenfor de juridiske, behandlingsmæssige og sociale områder, hvilket tydeligt fremgår igennem hele bogen.

Eksempelvis er der ingen eller kun ringe viden om størrelsen af arbejdsløsheden og livskvaliteten for såvel kønsskifteopererede som for de, der får afslag på kønsskifte. Desuden gælder det omfanget af fortrydelse af kønsskifteoperationen og omfanget af og årsagen til selvmord blandt transpersoner. Tilsvarende gælder for omfanget af kriminalitet begået af henholdsvis mod transpersoner. Som et yderligere eksempel kan nævnes belysning af kønshormoners fysiske og psykiske virkninger på den transseksuelle. Endvidere ønskes belysning af de psykiske problemer for transpersoner.

Omfanget af og situationen for transseksuelle børn samt situationen for institutionsanbragte er ligeledes vigtige områder, der ønskes belyst.

Det kunne endelig være interessant at få belyst befolkningens kendskab til og forståelse for transpersoners situation.

Den ringe viden, vi har i dag om området, gør det vanskeligt at tilrettelægge og tilbyde den korrekte og individuelt afpassede behandling og støtte til den enkelte.

Med en øget viden om de forskellige områder, vil det være muligt at anvende ressourcerne mere hensigtsmæssigt ved at sætte ind overfor de mest problemfyldte områder. Hvis det eksempelvis viser sig, at der er en høj selvmordsrate, vil det være et indlysende sted at tilbyde hjælp. Omvendt hvis det viser sig, at der kun i ringe grad finder selvmord sted, kan ressourcerne derfor anvendes andre steder.

Derfor er det væsentligt at skabe større interesse for forskning indenfor disse områder, samt at der stilles de fornødne økonomiske rammer til rådighed for at gennemføre forskningen. Forskningen kan foregå på mange niveauer lige fra relativt enkle statistiske undersøgelser, over videnskabelige artikler, Ph.D. afhandlinger til doktorafhandlinger.

En politisk opbakning til en sådan forskning vil indebære indlysende fordele.

Europæisk udvikling

EU samarbejdet har i stadig større grad indflydelse også på danske forhold. Det gælder også indenfor det transpolitiske område, idet der i EU lovgivningen bl.a. er klare regler om, at der ikke må finde diskrimination sted overfor bl.a. transpersoner. Danmark har endnu ikke fuldt ud opfyldt sine forpligtelser indenfor dette område, hvilket kommer til udtryk ved, at transpersoner ikke er omfattet af de beskyttelser, der er indeholdt i flere love som beskrevet tidligere i afsnittet.

-
- 1) Navnelov - LOV nr 524 af 24/06/2005
 - 2) Navnebekendtgørelse - BEK nr 438 af 11/05/2007
 - 3) Vejledning om navnesagers behandling – VEJ nr 9388 af 15/05/2007
 - 4) Et patronymnavn består af faderens eller moderens fornavn med endelsen –søn/-datter eller –son / -dóttir. Herboende islændinge og færingere – samt andre, der måtte ønske dette – vil således kunne navngive deres børn i overensstemmelse med islandsk og færøsk navneskik.
 - 5) Lov om Det Centrale Personregister – LBK nr 1134 af 20/11/2006
 - 6) Bekendtgørelse om folkeregistrering m.v. – BEK nr 1153 af 23/11/2006.
 - 7) Ægteskabslov – LBK nr 38 af 15/01/2007

Formand for trans-danmark.dk og returadresse, hvis andet ikke er anført:

Karin Astrup, Karupvej 81, 7470 Karup k_astrup@yahoo.com

Bankforbindelse: Amagerbanken, Hvidovre afdeling. Reg.nr.: 5230 konto nr.: 151365-8

- 8) Lov om registreret partnerskab – LBK nr 938 af 10/10/2005
- 9) Vejledning om vielse – VEJ nr 10106 af 21/12/2006
- 10) Svar af daværende familie- og forbrugerminister Carina Christensen den 29. maj 2007 som svar på spørgsmål af 3. maj 2007 under behandling af folketingsbeslutningsforslag B 76.
- 11) Adoptionsloven – LBK nr 928 af 14/09/2004
- 12) Sundhedsloven – LBK nr 95 af 07/02/2008
- 13) Straffeloven – LBK nr 1260 af 23/10/2007
- 14) Lov om forskelsbehandling på arbejdsmarkedet – LBK nr 31 af 12/01/2005
- 15) Bekendtgørelse af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v. – LBK nr 734 af 28/06/2006
- 16) Forskelsbehandling på grund af race, køn, seksuelle orientering m.v. – LBK nr 626 af 29/09/1987

